

Δαρβινική Δευτέρα με θέμα την εξέλιξη της γλώσσας

Η εξελικτική πορεία στην οποία το είδος μας οφείλει την ικανότητα της γλώσσας –σε βαθμό που να αποτελεί μοναδικό χαρακτηριστικό του ανθρώπου- είναι αντικείμενο της εξελικτικής βιολογίας, της ανθρωπολογίας, της βιογλωσσολογίας και των επιστημών του νου. Η γλώσσα, δηλαδή η φωνητική ή νοηματική εκφορά των σημασιών πάνω στην οποία στηρίζεται η γλωσσική επικοινωνία, αποτελεί η ίδια μια μεταβαλλόμενη οντότητα, μάλιστα σε ρυθμό που πιθανότατα ξεπερνά, αλλά και τροφοδοτεί, άλλα πολιτισμικά στοιχεία. Αυτή «η ιστορική μεταβολή των γλωσσών» αποτελεί ένα από τα αντικείμενα της γλωσσολογίας, η οποία μελετά τα αίτια και τους μηχανισμούς με τους οποίους οι γλώσσες μεταβάλλονται στο χρόνο, αλλάζουν οι ήχοι, οι καταλήξεις, οι μορφές και οι σημασίες των λέξεων και των προτάσεων. Αυτές οι δυο διαδικασίες, η εξέλιξη της ικανότητας για γλώσσα και η ιστορική μεταβολή των γλωσσών, έχουν διαφορετικά χαρακτηριστικά. Στην εισήγησή της με τον τίτλο «Γλωσσική εξέλιξη και γλωσσική μεταβολή» η Έλενα **Αναγνωστοπούλου**, καθηγήτρια γλωσσολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, θα αναφερθεί στις θεωρίες για την καταγωγή της γλώσσας και για τη γλωσσική μεταβολή και θα αναδείξει ότι γλώσσες που μιλήθηκαν στο παρελθόν, γλώσσες διαφορετικών πολιτισμών και γλώσσες που γεννήθηκαν πρόσφατα, έχουν τις ίδιες βασικές ιδιότητες. Θα αναφερθεί επίσης στη γενετική θεωρία του Noam Chomsky σύμφωνα με την οποία τα κοινά χαρακτηριστικά και οι διαφοροποιήσεις των γλωσσών ακολουθούν ένα σύστημα αρχών και παραμέτρων που εδράζεται σε βιολογικές καταβολές. Οι καταβολές αυτές οδηγούν στην ανάπτυξη της γλώσσας στην παιδική ηλικία χρησιμοποιώντας τις γενικές αρχές που καθορίζουν τα κοινά χαρακτηριστικά όλων των γλωσσών και ρυθμίζοντας τις παραμέτρους της μητρικής γλώσσας.

Δευτέρα 6 Μαρτίου 2017, 7.00 μμ, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Κρήτης. Είσοδος ελεύθερη.